

Äldreomsorg i omställning

2025-12-12

Pernilla Henriksson

Äldreomsorgsdirektör

pernilla.henriksson@umea.se

Äldrenämndens grunduppdrag

Äldrenämnden ansvarar för kommunens **insatser inom äldreomsorg samt hälso- och sjukvård på primärvårdsnivå i den enskildes hem för personer 65 år och äldre**. Äldreomsorgens insatser är **frivilliga** och **ges efter en ansökan** från den enskilde och utifrån en **individuell bedömning**.

Äldrenämndens **övergripande uppdrag** är att **främja självständighet och kvarboende**. Detta sker genom förebyggande verksamhet, information kring seniorlivet och aktiviteter som främjar hälsa och välmående hos den enskilde.

Äldrenämnden ger service, vård och omsorg i form av **hemtjänst och hemsjukvård** samt stöd i form av **dagverksamhet, korttidsboende** samt **stöd och avlastning för anhöriga**. Är den enskilde i behov av heldygnsomsorg och omfattande hälso- och sjukvård bedöms behov av plats på ett **vård- och omsorgsboende**.

2 200 tillsvidareanställda
kommunal arbetsgivare

Äldreomsorg

Utredning äldre och
prevention

Hemtjänst

Vård- och
omsorgsboende,
korttidsvistelse

"Särskilt boende"
eller
"SÄBO"

Hälsa och sjukvård

Hälsa och
sjukvård vård och
omsorgsboende

Hemsjukvård

"Ordinärt boende"
eller
"OrdBO"

Väsentliga förändringar som påverkar utförandet av nämndens grunduppdrag

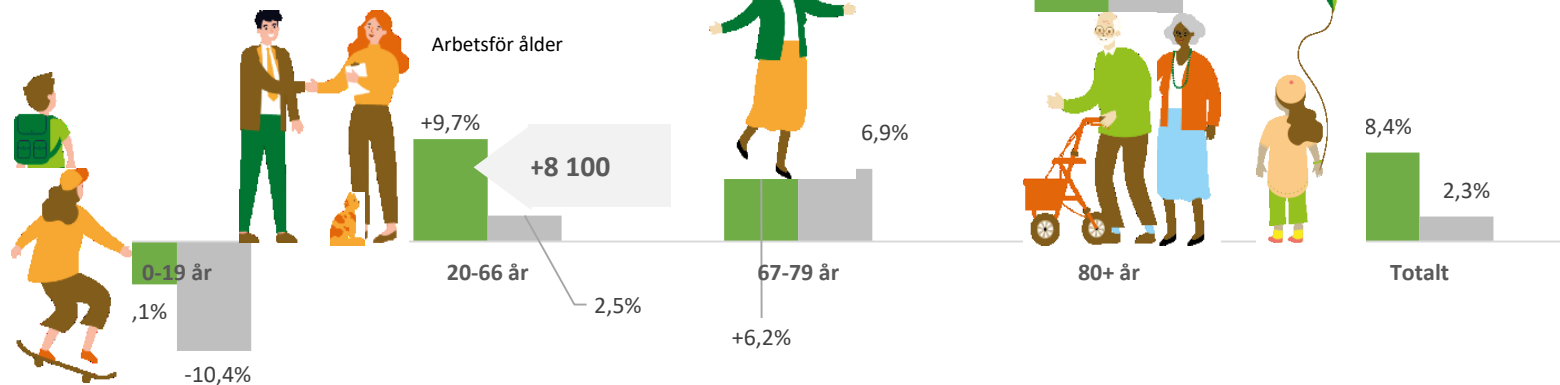
- Demografi
- Kompetensförsörjning och rekrytering
påverkar hela nämndens
verksamhetsområde

Befolkningsförändringar

Förändringar i procent i olika åldersgrupper,
år 2036 jämfört med 2024

■ Umeå

■ Sverige

Väsentliga förändringar som påverkar utförandet av nämndens grunduppdrag under kommande år

- Demografi
- Kompetensförsörjning och rekrytering
påverkar hela nämndens
verksamhetsområde

PERSONALKRISEN

”Grundproblemet är att vi är för få människor”

PLUS LÄNET Både vården och industrin skriker efter folk • ”Vi tittar på olika sätt att hjälpas åt”.

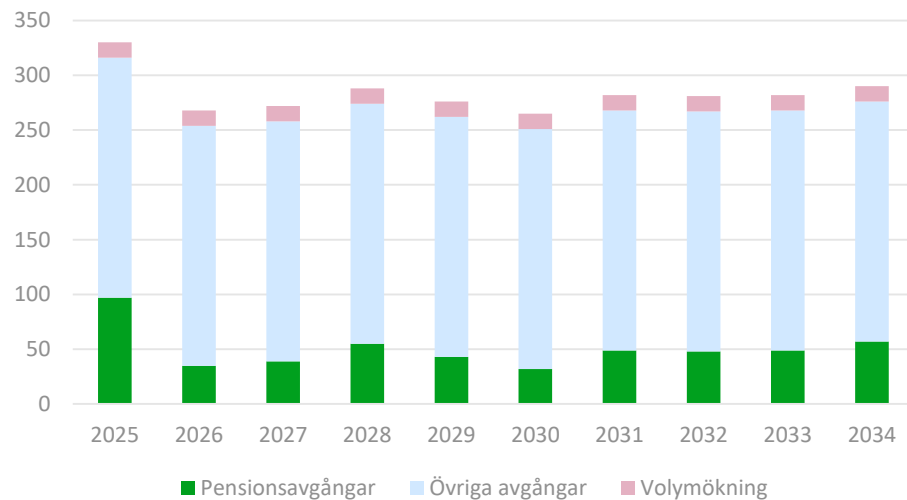

Bristen på arbetskraft drabbar länet hårt

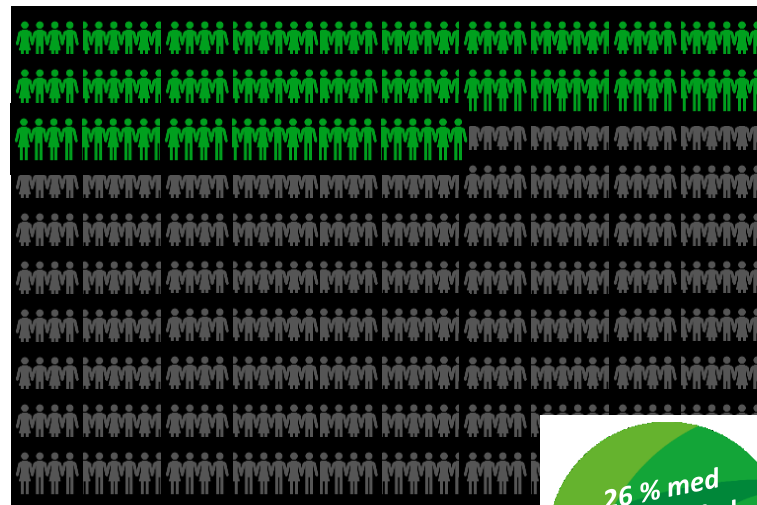
PLUS LÄNET Flera branscher utsatta • Samtidigt sker stora industrisatsningar som slukar folk • ”Det är en otrolig utmaning för norra Sverige just nu”.

Kompetensutmaning

Kompetensbehovsprognos

Äldreomsorgens senaste 500 fasta anställningar

26 % med
formell vård-
och omsorgs-
utbildning

Det som har tagit oss

hit

Kommer inte att ta oss

dit

Tillsammans för ett bättre liv – livet ut

- Självtändighet i hemmet • Trygg och säker vård och omsorg

Samarbeta

Vi utvecklar framtidens äldreomsorg tillsammans med andra verksamheter och samarbetspartners. All vård och omsorg skapas tillsammans med den enskilde.

Förebygga

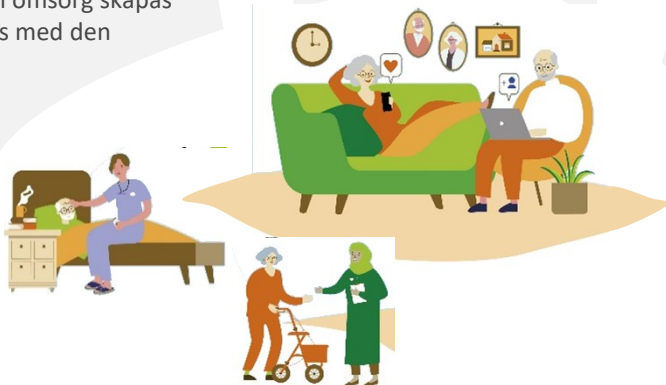
Vi förmedlar kunskap som bidrar till att fler kan leva ett självständigt och gott liv. Tidiga och rehabiliterande insatser hjälper den enskilde och anhöriga.

Kompetens- försörja

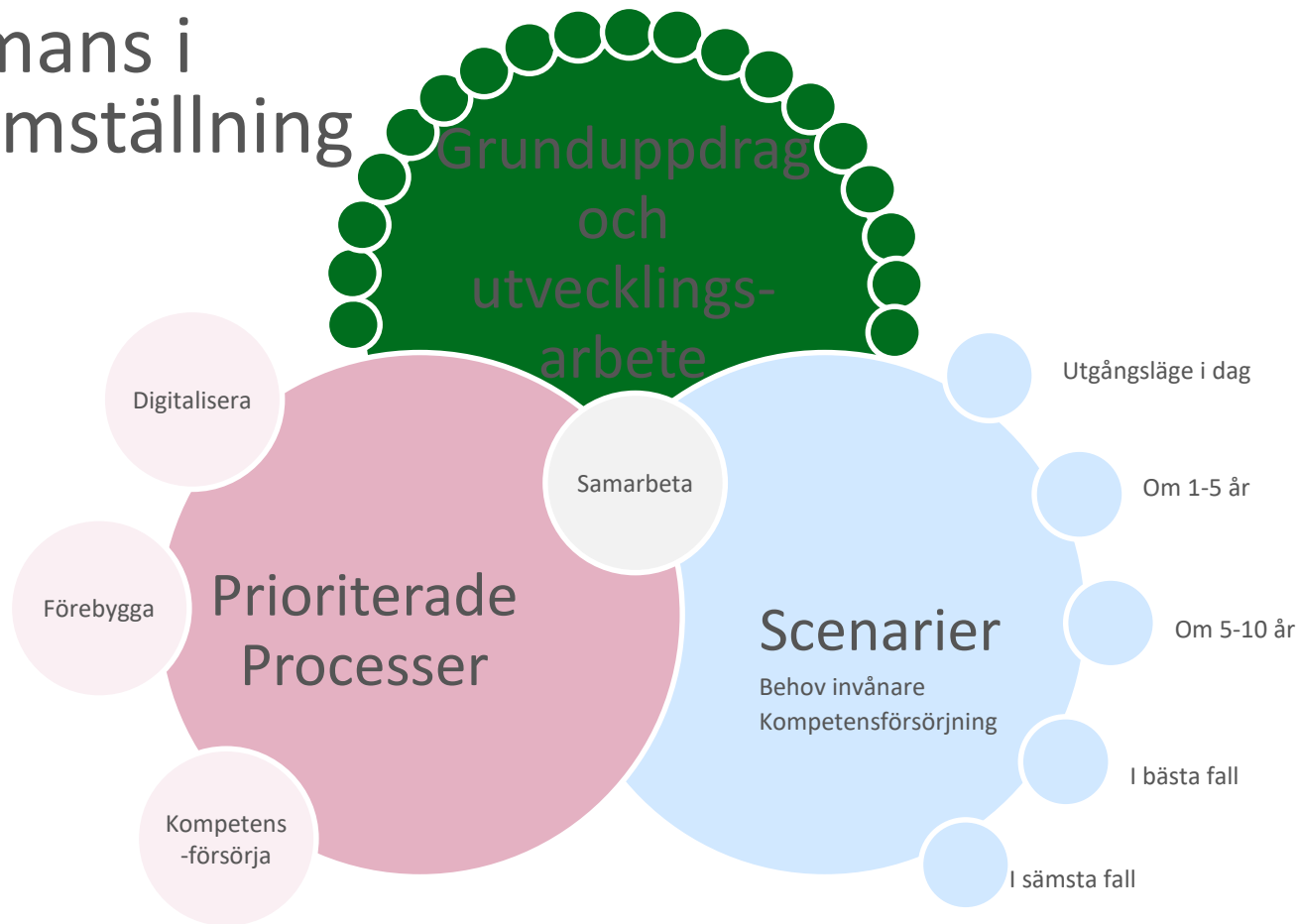
Vi stärker äldreomsorgens viktigaste resurs – medarbetarna. Med en god arbetsmiljö, kompetensutveckling och nya arbetssätt behåller och attraherar vi fler medarbetare med kompetens och engagemang.

Digitalisera

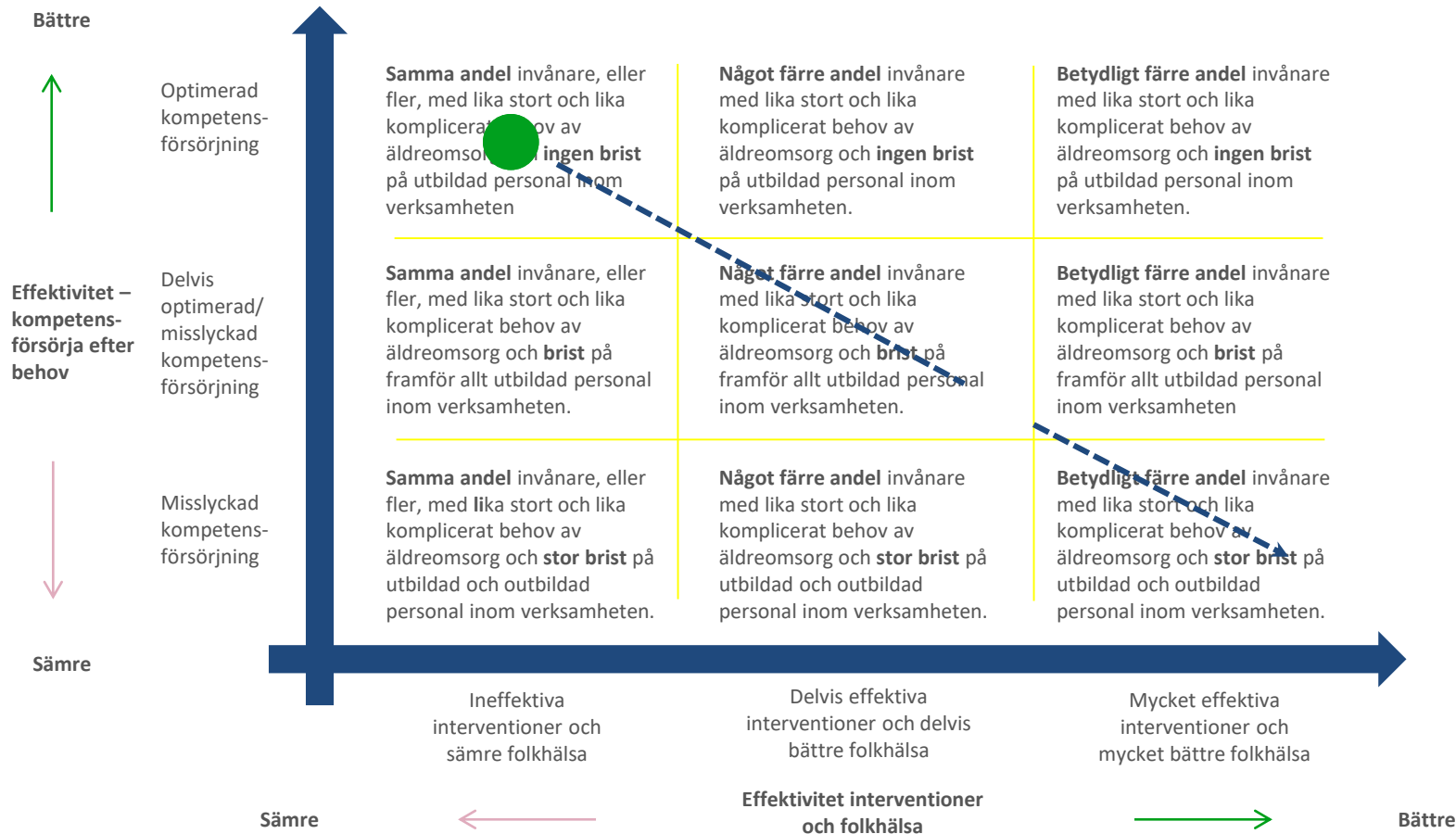
Vi erbjuder digitala tjänster med den enskildes behov i fokus. Med teknik som en naturlig del i vardagen ökar både självständighet och trygghet.

Tillsammans i omställning

Scenarier kompetensförsörjning, interventioner och folkhälsa äldreomsorg

[Startsida](#) /
 [Omsorg och hjälp](#) /
 [Äldre, senior](#) /
 [Aktiviteter och mötesplatser för äldre](#) /
 [Seniortorget](#)

Seniortorget →

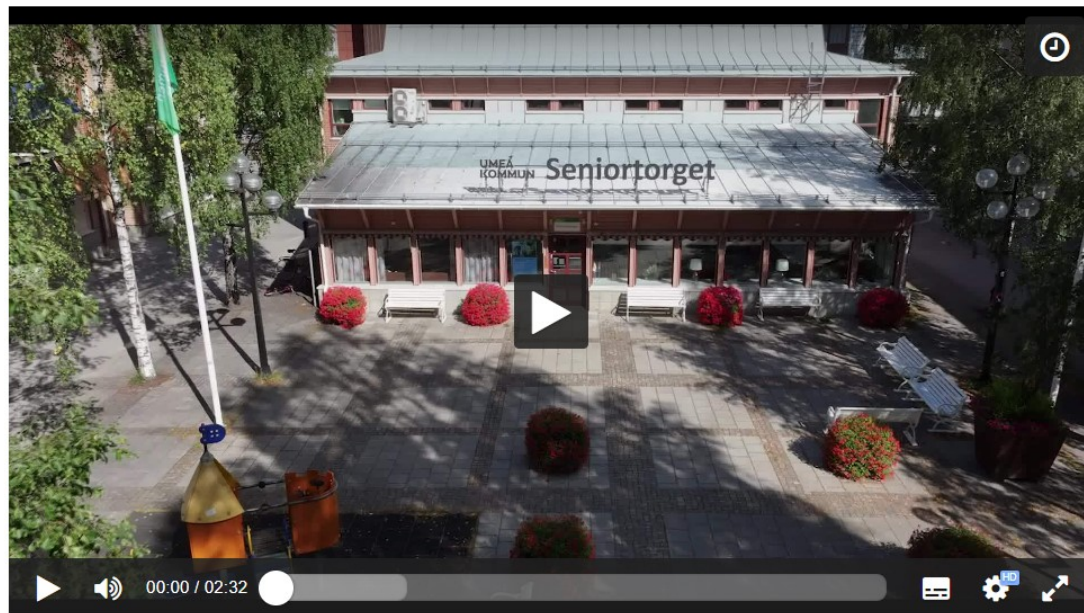
Tips för ett aktivt och rikt seniorliv >

Digitala seniortorget

Arrangemang med tema -
informationsmaterial

Aktiv vänskap över gränser

Landsbygdsnätverk

Seniortorget

Digitala Seniortorget

På **umea.se/digitala seniortorget** hittar du inspiration och aktiviteter samlade på ett ställe, för ett aktivt och hälsosamt seniorliv.

80 år och äldre i Umeå kommun

2025 ca 7 000 personer, befolkningsprognos tom oktober

Förebygga

Digitalisera

Kompetens
-försörja

Samarbeta

*Om ingen förändring –
ytterligare ca 500 personer
med insats?*

2021

64 % utan insatser från äldreomsorg

2022

66 % utan insatser från äldreomsorg

2023

67 % utan insatser från äldreomsorg

2024

69 % utan insatser från äldreomsorg

2025 (befolkningsprognos tom oktober)

71 % utan insatser från äldreomsorg

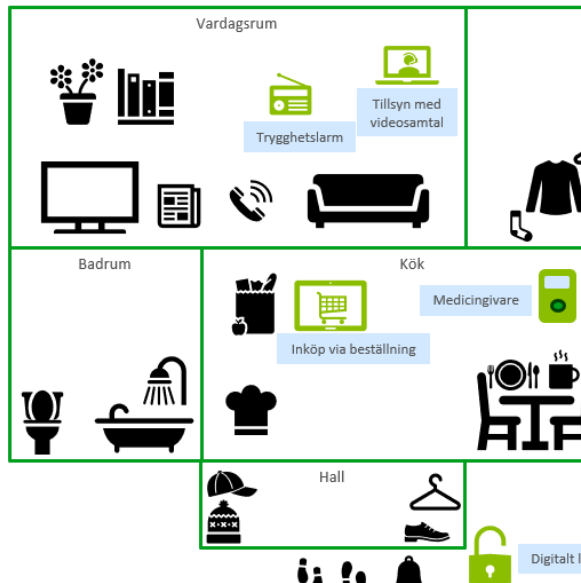
Omställning till förebyggande och digitalt – några exempel

- Arbetsterapeut och fysioterapeut inför insatsbeslut
- Digitala lås i hemtjänst och vård- och omsorgsboende
- Sensorer i vård- och omsorgsboende
- E-inköp
- Trygghetslarm
- Trygghetskamera
- Videotillsyn
- Medicindosgivare

Den enskildes användarresa 2024 – MED ÄLDREMSORG

Digitala produkter från äldreomsorgen

Den enskildes användarresa 2024 – UTAN ÄLDREMSORG

Digitala produkter från öppen marknad

Digital vård och omsorg

Utförarenhet

Den äldre

Digitala insatser
Prevention
Rådgivning och stöd

Digital vård och omsorg

Rådgivning och stöd

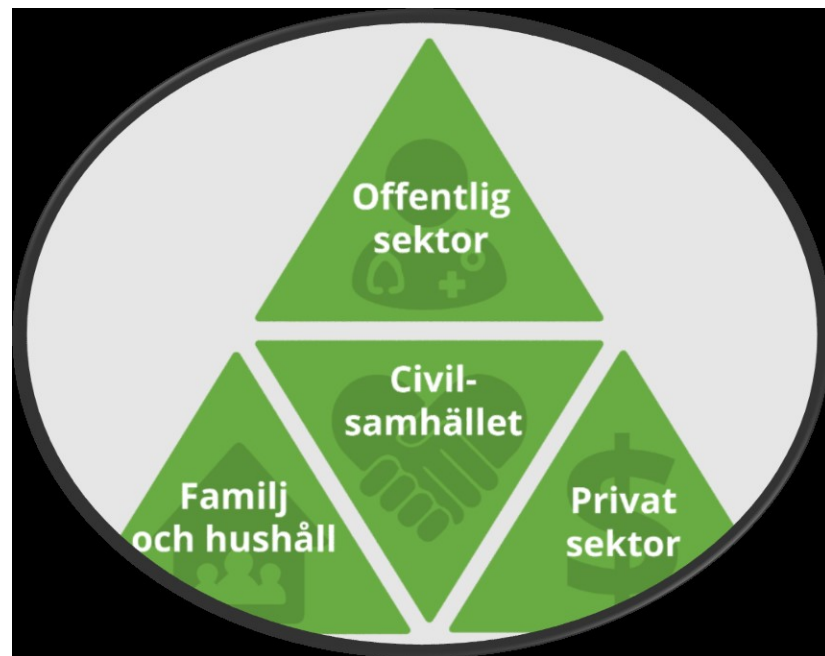
Datadrivet arbetssätt

Verksamhet

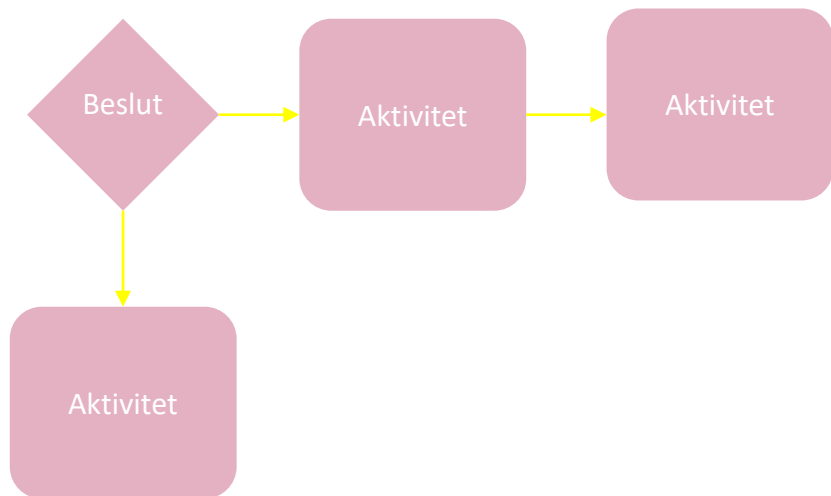

Samverkan med aktörer och intressenter

- Förvaltningar inom kommunen
- Kommuner inom och utom regionen
- Regionen
- Universitetet
- SKR - Sveriges kommuner och regioner
- Civilsamhället – Seniorer, anhöriga, volontärer, föreningar
- Privat sektor

Kartläggning och utveckling av avvikelseprocessen

- Vård- och omsorgsboende inkl. Korttidsvistelse
- Hemtjänst
- Utredning äldre